

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Iunie 1884, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzia cu espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 25 Iunie 1884

Desvoltare pacnică ne trebuiese nouă, desvoltare națională în frățescă armonie, desvoltare pe toate terenurile, ca, ce vom câștiga, să câștigăm ca frați conșcii de demnitatea noastră ca indiviși și națiune și totodată conșcii de pericolul care de asemenea ne amenință pe toți românii, ca români, fără considerare la culoarea noastră politică.

Aceasta a fost devisa noastră în cele interne ale noastre, aceasta este și acuma, și ea ne va regula și în viitoriu, bine știind că nimica nu este mai frumos și mai bun, ca armonia între noi, și activitatea umăr la umăr pentru consolidarea noastră.

Aceasta este și părerea fraților nostri de aceeași soarte ca și noi dela diariul din ioc „Observatoriul.” Identitatea soartei nu o reducem la ținuta politică, ci la necădurile noastre naționale, la miile neajunsuri cari deopotrivă apasă pe românii activiști și pasivisti. În necădurile și lipsele noastre unica mângăere ne este rezonul și mintea sănătoasă, cari sînt chemate a ne croi direcțiunea, și mângăierea noastră e mare, vedînd că un om cu minte și inimă vine și la sgomotul asurđitoriu de sfășiere și cutropire în cele ale noastre, ne ăice: fiți în armonie. Fatalele cuvinte: **fiți pe pace, nu ve sfădiți!** la adresa celor competenți se rostesc acuma a doua

oară dela un om cu o comoară de canoscințe și esperiențe, și ambele în momentele cele mai critice, unul de pe marginea mormentului, celalalt bărbaților ajunși la marginea abisului, care va fi mormentul lor. Miile de năcađuri tăbăresc fără sfială asupra noastră, reutatea oamenilor a dat mîna cu calamitățile elementare spre a ne face soartea nesuportabilă, mai lipsește coroana acestor calamități. În fața lucrurilor „**Memento mori**“ al călugărilor carthauseni află rezonul în inima noastră, și sguduți până în temelie cu fiori pronunțăm și noi salutarea pacinicilor călugări „**Memento mori**“.

Stați cu trezvie și ca sentinela neadormită priveghiăți asupra sorții poporului român, așa ne șoptește conștiința noastră, aceasta ne este firma noastră voință, și aceasta este și chemarea noastră ca diaristi. În trezvia și neadormita priveghiare pentru intacta conservare a puținelor drepturi rezervate intacte poporului nostru, scirea cea mai nouă sosită din Viena ne-a sguduit până în temeliele inimii noastre. Ca fremet din depărtare scirea aceasta ne prevestește vijelia, ce are a se descărca asupra noastră lovind în una dintre libertățile publice din patrie, în libertatea presei.

Am fost și sîntem pentru desvoltarea pacinică și am luptat contra ori cărei mișcări îndreptate spre stîrbirea libertăților publice. Am fost pentru desvoltarea normală a instituțiilor liberale și am condamnat abuzul ce se făcea în socoteala libertății. Aceasta pe toate terenurile, mai ales însă în publicistică ori ce transgressiune a fost condamnată din partea noastră. Și nu fără cuvînt am luat cuvîntul contra desvoltării anormale, căci ele provoacă represalii, cari mai de multe ori se descarcă în capul nostru.

Este vorba despre luarea unor măsuri excepționale asupra presei din Ungaria. Măsurile excepționale se vor lua contra agitațiilor antisemitice, panslavistice, și daco-romane. Se vor lua deci măsuri represive contra presei românesce, se va ataca libertatea presei în ce ne privește pre noi românii, și noi șcim că la noi sub mantela daco-romanismului se pot vîri atâtea lucruri, încât abia ne va mai rămănea teren de desvoltare națională.

Fiind-că este vorba de libertatea presei, și de destrăbălarea ei în măsura, că trebuiesc aplicate mijloace excepționale, nu va fi fără folos, dacă vom petrece puțin la acest loc. Libertatea cît timp rămănea între marginile bine țărmurite este libertate, și pe cătă vreme este ea libertate, produce fructele cele mai folositoare pentru omenime. Libertatea trecînd marginile prescrie, este anarhie, și rēul

cel mai mare pe lume este anarhia. A statori marginile acestor două noțiuni este greu, căci statorirea lor, lucru subiectiv fiind, fie-care om judecă după cum îl taie capul. Și cînd ajungem la punctul ca față cu mulțimea să ne dăm seama întru căt libertatea din libertate ce era a trecut în anarhie, ceea ce nu-i este permis să fie, atunci stăm față în față cu oameni preocupați, turburați prin curentul domnitoriu, și rezonul ne mai avînd aici loc, vine lucrul la crise. De mult am constatat că libertatea presei din libertate ce trebuia ea să fie a trecut în anarhie, ceea ce nu-i este permis să fie în nici un stat bineorganizat. Ce e mai mult: destrăbălarea presei unguresci devenise proverbială, în ea nu găsiat decăt injurii la adresa naționalităților de aici, ațitarea urei între pacinicii cetățeni, și prigonirea a tot ce nu era de soiul și vederile ei. În destrăbălarea ei pressa maghiară a mers cu agitațiunile așa de departe, încăt societățile de maghiarizare le puneau sub patronajul Maiestății Sale împăratului și rege. În timpul mai poaspēt, și în special cu ocaziunea cravalului din Cluș, la care ocaziune junimea universitară maghiară, floarea și viitoriul națiunii, și-a vîrsat tesaurul inimii în memorabila odă la adresa națiunii române, care se termină în refrenul: „*O te bűdös bocskor!*“ ăiarele din Cluș au îndemnat pre toți ungurii din Cluș și giur la demonstrațiuni contra românilor, provocănd pre guvern la sumuțarea populațiunii în acest sens. În scurt: S'a propoveduit la auzul lumii lupta de rasă, și revoluția pe strade.

Astfel degenerată, libertatea presei după noi nu mai este libertate, ci anarhie, și noi am pretins unguresci, ci aplicarea legii de pressă din vigoare, deși eram convinși, că în vînt vorbim noi, cerînd lucruri juste.

Vine acuma treaba la pressă cu privire la antisemitism, panslavism și dacoromanism. Și după cum ni se pune în perspectivă, legea de pressă draconică cum este ea, nu dă destule garanții, ci vor fi aplicate măsuri excepționale contra noastră sub cuvîntul de dacoromanism.

Curios lucru! Noi pacinicii de români, care în proporție cu pressa maghiară sîntem ingeri luminați, noi se fim puși sub măsuri excepționale. Grele timpuri am ajuns. Deci: **Memento.**

Revista politică.

Cu cholera nu e glumă. După scirile mai nouă în Toulon și Marsilia se întemplă în fie-care și căt

FOIȚA.

„SATUL CU COMORILE.“

(Novelă localisată de Petra-Petrescu.)

(2 Urmare.)

9. Scoale de Duminecă, întemplarea din moară.

Cam în feliul acesta învêța Alecsandru băieții și pe fie-care ăi avea ceva nou pentru ei. Comisia cercetătoare îl încărca de laude ăicînd, că este cel mai harnic învêțatoriu din cătăi cunosc. Asta n'o puteau pricepe Bogățeni. „Țiai găsit-o“, ăiceau ei. „Sandu va fi mai pricopsit, decăt învêțatorii cei bătrăni cari i-am avut noi! De, el șcie multe boscoane, și de bună seamă a fermecat pe domni stireni cu părintele cu tot. Nu e lucru curat cu învêțatoriul!“

Peste vară nu se ținea scoală în Bogata nici odată, pentru că băieții mai mărișori trebuiau să ajute părinților la lucru. Alecsandru chiema și peste vară pe micuți la sine, îi învêța cătăva ceasuri le dădea jucării sau îi punea la lucru în grădinuță și pe cîmp unde curățiau locurile de petricele, buruene și altele. Vedînd aceasta ceilalți copii, stăruiră să-i primească și pe ei. Astfel cînd nu aveau lucru, primea și pe acestia la sine și le dădea în

vêțături. Ba Dumineca și în serbători eșia cu ei și în primblare la cîmp și în pădure, le arăta plantele veninoase și le povestea despre ele diferite istorioare înflorătoare, sau le vorbea de economia vitelor, le vorbea despre animale selbatice, le vorbea de isvoare, de riuri de munți și peșteri, de țeri, de oameni, le vorbea de stele, căt sînt de departe și căt sînt de mari! Toate acestea le șcia sau din viața lui sau le cetise în cărți.

Vedînd aceasta băieții mai mărișori căpătără și ei poftă de a merge la învêțatoriu. Alecsandru îi primia cu bucurie, pentru că îl durea inima de prostia lor. Le da tot felul de învêțături, le spunea ce să cetească, ce să calculeze și să scrie pe acasă, cînd au vreme peste săptămână. Dumineca se esamina toate lucrările aceste. În modul acesta se introduse o scoala de Dumineca. Numărul junilor creștea pe fie-care ăi. Acela însă, care nu era destul de curățel, care batea cărciumele, care juca cărți, care injura, blăstema ori se bătea — numai avea intrare la el. Alecsandru le era judecătoria și totuși se purta cu ei, ca și cînd ar fi de seama lor. Peste septemă junii îi ajutau bucurosi la ori-ce lucru fără a fi rugați de el.

Dar în sat tinerii, cari umblau cu învêțatoriul erau de ris și batjocuriți din partea soților lor. Li se da nume de batjocură, se porecleau dascăli procopsiți și așa mai departe. Căpeteniile sa-

tului se bucurau din inimă de cătă ori auđia că-și bate cineva joc de învêțatoriul și de oamenii lui, pentru că se temeau că-și va face partidă și se va alege în locul lor. De aceea scoseau tot feliul de vorbe rele despre el și cu tot privilegiul ațitau pe sêteni în contra lui. Din cauza aceasta Alecsandru nu cerceta pe nimeni. Singur la moară se ducea regulat. Aici era totdeauna bine primit.

Odată venind ear la moară, de unde până unde toată familia morariului o găsi tulburată. Bêtrănul era tăcut și îngădurat morăreasa, rece și năcăjită trăntea după sine ușile de gîndeai că tot țandări se fac, ear Irina era cu ochii roșii de plâns.

„Ce nenorocire s'a întemplat aici?“ întrebă Alecsandru îndată ce remaseră numai amîndoi.

Ce duh rēu a intrat în astă casă pacinică? Mi se pare că v'ăți schimbat cu toții. Spune-mi, Irino, ce aveți?“

„Da, Alesandre trebuie să ăi spun,“ response Irina tremurînd. Nu-ți mai pot ascunde. Eu... sînt de tot nenorocită...“ suspină și nu putu vorbi mai departe. O năpădiră lacrămile.

După ce o mai linisă Alecsandru, ea adause: „Acum este anul, Alesandre, de cînd mai aflat cu ochii scăldați în lacrămi și, cînd mai întreat: de ce am plâns. Nu ăi-am spus. Atunci venise la noi Buturugă, cărcimarul, și mă ceruse pentru

4—10 casuri de moarte. Insuși Dr. Tarngon s'a bolnavit de cholerină. Prin emigrațiunea locuitorilor din cetățile Toulon și Marsilia boala s'a transplantat și în alte părți precum: în Lyon, Paris și Roma. Toate statele și-au trimis medici în sudul Franciei ca să constateze caracterul boalei și anume, dacă e asiatică sau altă specie mai puțin periculoasă.

Cei mai mulți susțin, că e asiatică adusă prin vapoare și corabii venite din India, unde eară a izbucnit cholera. De aceea toate statele în urma rapoartelor oficiale dela consulii lor au înființat la zărete și carantine la granițe și porturi și au pus în vigoare diferite dispozițiuni sanitare ca astfel să se poată încungiura răul.

Conferența egipteană și-a început activitatea în Londra.

Vederile noastre exprimate în numărul trecut cu privire la aceasta conferență se adevăresc, pentru că în prima ședință s'au ivit o mulțime de greutăți, încât unele diare și exprim teremerea, că se va dizolva fără nici un rezultat, și e de însemnat că în acea ședință a fost vorba numai despre părțile formale cu privire la desbaterile ei. Toate puterile mari sunt reprezentate prin trimisul lor ordinar și câte unul sau doi extraordinari; numai Turcia prin unul singur. Anglia a prezentat proiectul seu pentru regularea cestiunei Egiptului în afacerile financiare și cu privire la poziția politică ce are să-o păstreze pe viitoriu față de celelalte puteri europene. După acel proiect Anglia propune reducerea datoriilor privilegiate și unificate cu câte $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ %, facerea unui împrumut de 8 milioane punți șterlingi pentru plățirea datoriilor sub garanția Angliei, stăpânirea ei până în 1888, participarea unui președinte engles cu vot decisiv în comisiunea datoriilor Egiptului până la achitarea lor și neutralizarea Egiptului. Dar cu acest proiect nu se mulțămesc Franța și Rusia. Franța pretinde înființarea armatei egiptene de sine stătătoare și în așa măsură ca să fie destul de tare pentru susținerea ordinii, președintele în comisiunea pentru datorii să naibă vot preponderant, și dacă s'ar întâmpla să fie atunci acel președinte să fie francez, împrumutul de 8 milioane să nu fie garantat numai de Anglia.

Rusia nu se învoiesc cu neutralizarea Egiptului și dacă cumva se întâmplă aceasta, atunci să se neutralizeze și Bosforul și Dardanele și Egiptul să fie sub suzeranitatea Sultanului. Da deu! Interesul nostru ca Egiptul să rămână tot încurcat până va fi tot hipotecat la băncile ei și atunci cui i va trebui Egipt plătească milioane și miliarde. Franța și Rusia însă nu se învoiesc numai așa dacă vor putea controla și ele pe Anglia în afacerile Egiptului, și de va veni odată timpul să se arunce sorți peste el să se împărtășească fie-care cu ceva. Cestiunea aceasta cam amiroasă nu-i vorba cu a Crimei, schimbând numai pe muscalul cu anglișul și pe acesta cu celalalt.

Față de aceste Germania încă pândesc și caută a-și afla și ea partea ei prin cestiunea coloniilor germane din Australia. Și nu greșesc a se ocupa de ea tocmai acum, pentru că legătura ce vrea să o aibă cu ele vrea să treacă prin canalul de Suez. Un lucru prea firesc căci altcum n'ar putea să aibă vr'un pretext și să caute la timpul seu nod în papură.

feciorul lor, care are și o moară în satul vecin. Părinților mei li-ar fi plăcut asta încușcare, pentru că cărcimarul este cel mai bogat din sat și, precum scii, jude. El ne poate strica, dar și folosi mult. Eu le-a răspuns, că sunt tineră și vreau se mai accept un an. Lucrul a ramas într'atâta. Mi-au dat pace. — Anul a trecut și astăzi ear a fost cărcimariul cu feciorul seu la noi. Au prândit aici; tata și mama au pus toate la cale cu cărcimarul. Deseară era să fie încredințarea, dar eu le-am spus, că nu me voi mărita nici odată, pentru că tinerul Buturugă este uricios și nesuferit întocmai ca tătăseu. Eată de unde vine supărarea noastră în casa.

Alecsandru auzind acestea era foarte nedumărit. Tăcând, se primbla prin casă cu pași rari. În taină și el își făcuse speranță, că Irina trebuie să fie soția lui oare-când. Deodată pași iute spre Irina și dișe:

„Iriuo, scumpo Iriuo, nu vrei să te măriți nici odată? Ei, bine! așadară și eu voi rămânea flăcău în toată viața, pentru că nici odată nu mi-aș fi ales pe alta de cât pe tine. Și apoi eu totdeauna team iubit mai mult ca pe mine și totdeauna am creșut că-ți va plăcea de mine...”

Irina, plângând, își rădima capul de peptul lui Alecsandru și dișe cu voce întreruptă: vai, Alecsandru, Dumneșeu scie cât imi esci da drag! Dar tatăl

Pe lângă aceste cestiuni de interes general european, mai însemnăm unela de interes particular pentru unul sau altul stat.

În Franția camera a votat articolul prim pentru legea de revisuire, însă se afirmă că senatul îl va respinge, de oare-ce acela respinge pe membrii familiilor domnitoare dela ocuparea postului de președinte al republicii franceze. De alt cum aceasta dispoziție este justificată din partea republicii, pentru că nu cumva ajungând un membru din familiile domnitoare ca președinte prin uneltiri și seduceri să prefacă dintr'odată republica în monarhie.

În Germania s'a închis Reistagul, având a se face alegerile cele nouă la toamnă. În restimpul dela 6 Martie decând s'a redeschis puține proiecte sau rezolvat; cele mai interesante au ramas nereșolvate așa d. e. reforma impozitelor, proiectul pentru pensionarea funcționarilor și oficerilor. Nu scim dacă și în Germania reforma impozitelor se face din motivul ca să le mai mărească sau să le micșească. De altcum regula generală este: impozitele se fac tot mai mari.

România se află într'o stare de agitațiune cu criza ministerială și cu apanagele.

Pentru formarea noului cabinet s'a făcut o mulțime de combinațiuni. Unii susțin numai schimbarea unor ministri, alții formarea unui cabinet sau guvern cu totul în frunte cu D. Sturza sau cu I. Ghica etc

Mai mare tulburare s'a făcut în cestiunea apanagelor. Mai multe proteste formale s'au înaintat guvernului, s'au resuscitat blăsteme înfricșate făcute de anumite soboare ale țerei asupra acelor cari vor instrăina averile monăstiresci; s'au luat de scurta de cătră colegiile electorale mai mulți deputați, cari au votat pentru dăruirea averilor statului coroanei.

Sceptina Serbiei s'a închis prin un mesagiu, în care se mulțămesc deputaților pentru zelul și înțelepciunea lor dovedită în mai multe afaceri de tot delicate precum a fost conflictul cu Bulgaria, mulțămesc Poartei pentru stăruința susținerii legăturilor amicale între amândouă statele.

În Austria se încep mișcările electorale, în cari după pornirile spiritelor vor învinge liberalii. Nici dela aceste nu lipsesc șgomotele și frecările.

Nu sciu unde vom ajunge cu constituționalismul modern în alegerile pentru dietele țerilor.

Dacă vor fi însoțite tot de scene ca până acum atunci nu preste mult vor fi împreunate cu revoluțiunii formale, ceea ce nu vor fi spre binele staturilor și oamenilor.

O parte mai interesantă și mai amuzantă ne dă mica Croație în dieta ei, unde guvernamentalii cu starcevicianii în lupta lor așa dișind desperată ne ofer o mulțime de picanterii în parlamentarism și în iubirea celor din urmă față de vecinii lor adecă de unguri. Pentru distragere vom reproduce cu altă ocaziune unele fragmente din vorbirea unui sau altui deputat.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman”.

Din comitatul Huniadoarei. Domnule Redactor! Alegerile dietali cu toată amărăciunea și agitațiunea lor au trecut, har domnului, și spiritele

meu e bogat și vrea ear un ginere bogat. El ce dișe odată, nu lasă. Tu esci numai un învățătoriu sërman și nu esci în stare să îți o femeia.”

Alecsandru o strinseră cu foc la inimă... buzele lor se atinseră pe nesciute.

„De ađi înainte esci mireasa și logednica mea,” șopti Alecsandru, „și nici o putere pământeană nu te va smulge dela mine. Nu te teme dulcea mea... de acum ești a mea.”

Dișind aceste eși afară să caute pe bētrāni. Irina îi auzi pe toți vorbind tare și rēștit, dar nu înțelegea nimic. Toată tremura de frică și nu scia ce să facă. Într'aceea cădu în gennnchi lângă la vița dela fereastră și împreună mările spre cer și cu ochii plini de lacrimi se ruga ferbinte, pe când ceilalți se certau nu departe de ea. După ce se mai ușera nișel, se redică, caută spre fereastră și ce vede? — Alecsandru, tatăl și muma ei, se duc cu toții cătră sat.

Aceasta îi mări frica și spaima. Din moară nu scia nime, unde sau dus bētrānii cu învățătoriu. Numai Irina scia, sērmana! Alecsandru era cam iute și se aprindea ușor... el a putut greși ceva față de părinții ei și acum se duc la judele, și acesta era — Buturugă. În nemărginita ei suparare se ruga neîntrerupt pentru Alecsandru și pentru sine.

încep a se liniși. Am avut noroc, că înțelepciunea politică a Românilor din Transilvania ne a pus și de astădată la adăpostul pasivității, căci altfel falanga cea trufașă a pasivistilor, înmulțită cu „vechii activiști,” dacă ar fi pășit pe arena luptelor electorale, ar fi provocat un cutremur politic teribil și poate că în loc de a intra în dieta Ungariei ne treșiam preste noapte că am intrat într'un „*verstärkter Reichsrath*” în Viena — vechiul ideal al pasivistilor. De un cutremur parțial însă nu am scăpat... Pasivitatea neofiților, în sine mai periculoasă de cât a vechilor pasivisti, a instituit în centrul politicii române, în Sibiu, un divan de anatemișare, care cu rară aroganță vrea să și aservească pe toți Români — nu în favorul unei idei, ci spre scopuri speculative, de întreprinderi economice — în favorul unor acționari improvișați — înțelegem organul cel nou de publicitate „Tribuna.”

Ce diș oamenii la această nouă aparițiune diaristică? — Am auzit o mulțime de voci favorabile, dar cine distinge bine lucrurile, acela va afla îndată, că „Tribuna” n'are viitoriu decât în busunarele unor acționari ademeniți și amăgiți, cari se vede că au bani de aruncat pe fereastă. Ei bine, cine are bani de pradă, drept are să și i fructice cum crede că va fi mai rentabil. Acest mod de chivernisire sau de generositate nu ne privește direct, noi vrem numai să se constată, dacă este necesar pentru publicul român ca ideea pasivității să aibă un apărătoriu nou și anume în forma de „inquisitor modern.”

Într'adevăr ne a pus în uimire modul, cum voiesc „Tribuna” să valideze principiul pasivității. Ea a deschis o rubrică de anatemișare pentru acei ce nu vor să se închine la somitățile nefite, care stau ascunse la spatele ei. Cunoaștem prea bine aceste somități, le cunoaștem valoarea socială și politică de mai înainte, și de aceea nici nu ne mirăm vedând cu câtă virtuositate se deprind în rolul de neofiți, dar sântem amărțiți până în suflet de procederea lor necualificabilă. Nu scim, cine a dat dreptul „Tribunei” de a-și aroga stăpânirea asupra consciințelor noastre, de a dicta convingeri și a trage la răspundere înaintea necompetentului seu divan pe toți câți au curagiul de a mărturisi alte credințe politice. — „Tribuna” a inițiat o formală prigonire contra celor de altă părere — un lucru, care vechii pasivisti nu l-au practicat nici odată. Li a fost rezervat oamenilor dela „Tribuna” tristul rol de a mai semăna în popor o nouă specie de desbinare și ură, ca și când nu ni-ar fi prea de ajuns urele și dobinările vechi.

Dar noi i-am recomandat „Tribunei” un lucru, care e mai competentă a-l isprăvi. În loc de a comunica fără preget pe cei de păreri contrarie, să facă bine a trece în revistă pe bărbații, cari mărturisesc aceea credință politică care o inspiră, și va vedea spre uimirea sa, câți corifei pasivisti — aplică în pracsă principiul pasivității, va vedea, că togma pasivisti au compromis mai mult conclusele conferenței din Sibiu. Eată că chiar în casa propriă li se dă Tribunistilor mai mult material de măturat, sau pentru listele de escomunicare!

Unde s'a mai pomenit la alte națiuni din patria noastră atata aroganță, atata sete de răsunare și prigonire? Oare pentru ce nu a deschis și organul partidei naționale sășesci din Sibiu o rubrică de escomunicare, dacă nu permanentă, cel puțin pentru Sasii din Sas Sebes, cari au ales deputat guvernamental, pentru a și asigura hegemonia asu-

Înserase. Oarele deșe. Atară se aude șgomot. Era tatăl, muma și Alecsandru. Morariul apucă pe Irina de mână și dișe:

„Așa dar tu iubesci pe Alecsandru?”
„Eu sânt de vină pentru asta? Voi încă-l iubiați.”

Atunci părinții puseră mările ei într'ale lui și-i binecuvēntară, ca pe copiii lor. Irina era nebună de bucurie. Nu sciea: visează ori este aieva ceea ce vede și aude:

10. Alecsandru capetă nume rău.

Dumineca următoare, când se făcu întâia strigare în biserică, toți Bogățenii erau plini de mirare, ear femeile șoptiau necontenti ceva una la alta în urechi. Buturugă ieși din biserică cu spume la gură de mănăie și amēșind, că nu se va odichni, până ce nu va sfărâma de tot pe morariul, care și-a călcat cuvēntul, pe familia lui și pe învățătoriu, nu se va odichni până nu i va alunga din sat băgându-i sau în temniță sau ducēndui la spânzurațoare.

Cu toate acestea, în birtul cărcimariului, după trei săptămāni Alecsandru își serba cununia cu Irina.

Sara, când mirii eșiră din moară spre a merge la casa învățătoriu, Irina își strinse bărbătelul pe după cap și dișe:

ților, pre lângă condițiuni favorabile voesc să fie aplicați. Deslușiri în această privință se pot cere dela direcțiunea subscrisă.

Pentru noul curs de trei ani ce se va începe cu 1 Octombrie 1884. se deschide prin aceasta concurs pentru 5 posturi prevedute dela stat.

Condițiunile de primire.

1. Carte de botez despre etatea de 16 ani impliniți.
2. Testimoniu medical despre construcție compactă sănătoasă, robustă, și altoire.
3. Testimoniu scolastic despre absolvirea a cel puțin 4 clase normale.
4. Testimoniu de moralitate dela oficiul din comuna natală.
5. Consensul părinților sau al tutorilor, respective dechiaratiunea acelora, că elevul înainte de trei ani numai cu consensul direcțiunii institutului va putea părăsi cursul.

Suplicile instruite cu documentele provocate sunt a se trimite până la 30 August a. c. la direcțiunea institutului reg. ung. de viticultură din Aiud, care în scurt timp va încunosciița pre suplicanți despre primirea sau neprimire lor.

Despre albeturi, vestminte, recuise de scris, și alte instrumente trebuincioase se va îngriji elevul, pat, haine de pat, și stergari primesc dela institut.

Notă. Vor fi preferiți cei ce au făcut obligă. mântului militar, sau sunt scutiți de acela, asemenea cei cu calificațiune mai mare sau cei cari au învățat cădăritul.

Adeverata problemă a institutului de silvicultură ar fi instruirea și creșterea copiilor micilor proprietari, durere că acest scop salutar nu s'a putut ajunge până acuma de oarece tocmai copii micilor proprietari, cari au mai mare lipsă, n'au intrat până acuma în acest institut. Și fiindcă eu află o cauză a acestei neglijări în timpul prea lung el cursului, am aflat cu cale a întocmi planul institutului din Aiud astfel, ca singuraticele ramuri de știință, legumăritul, cultura viilor și a vinului să se poată asculta de ori și cine într'un an. Pentru aceasta se primesc în institut și elevi estraordinari, cari în oarele de prelegeri vor lua parte la eserciții practice și la lucru ca și elevii ordinari, testimonii li se vor estrada însă numai despre timpul petrecut în institut și diligența desvoltată.

Elevii estraordinari vor avea a se îngriji dênșii de locuință, vipt și alte trebuințe ale lor. Dacă va fi loc, vor primi locuință grătuită în institut, provisiune pot avea la întreprindătorul din institut cu 14 fl. pe lună.

Direcțiunea institutului reg. ung. de viticultură în Aiud.

* (Concert). Societatea pentru cultivarea și respândirea muzicii naționale în Bucovina „Armonia“ a aranjat Mercuria trecut în Cernăuți concert cu următoarea

Programa:

1. „Marș“ din operata „Rusaliile“ T. cav. de Flondor.
 2. „Ouverture“ din opera „Mignon“, Thomas.
 3. „Papageno“, polca după mot. operei „Fluerul fermecător“ (Zauberflöte), Stiasny.
 4. Fantasie din opera „Faust“, Gounod.
- a) „Cântec de primăvară“ poezie de V. Bumbac, compusă pentru cor bărbătesc, C. Porumbescu.

- b) a) „Serenadă“, poezie de M. Eminescu (T. cava- comp. pentru bariton solo cu cor, ler de Flondor.
 - b) „Cântec vânătoresc“, poezie de V. Bumbac, compusă pentru cor,
 - c) „Senin și fortună“, de Negruzi I. Worobkiewicz.
 5. „Valsul lagunelor“, J. Strauss.
 6. „Ouverture“, din opera „Don Juan“, Mozart.
 7. „Hora lui Goian“, C. cav. de Buchentahl.
 - d) „Cântec Sicilian“, poezie de V. Alecsandri, comp. pentru cor, C. Porumbescu.
 - e) „Capela“, traducere de E. Meşeder, comp. pentru cor, Kreutzer.
 - f) „Arde“, poezie de M., comp. pentru cor, M. L.
 8. Fantasie din opera „Carmen“, Bizet.
 9. „Marșul sbirilor turci“, (Türkische Schaarwache) Michaelis.
 10. „Junimea“, polca vite, O. de Wanisek.
- Inceputul la 6 oare precis.

* (Legenda cholerei). În sudul Franciei cholera pustiesce fără nici o cruțare, și lumea cu îngrijire pivesce spre Francia. Fiindcă trăim în timpul cholerei, nu va fi fără interes istorisirea următoarei legende lățite printre credincioșii musulmani, ea cuprinde învățatură destul de instructivă, și se poate aplica și astăzi. Lin cu pași măsurați mergea calul — unii cred că măgariul — spre orașul Smirna și călărețul ture în melancolia sa visa despre plăcerile lunei viitoare. Deodată se trezesce cu o fantomă înaintea sa. Era cholera, care și-a luat drumul spre Smirna locul natal al turcului. La vederea ei bietul credincios sare de pre cal, și cădând în genunchii se roagă de cholera, că dacă n'are milă de orașul seu natal, să aibă cel puțin milă cu el și cu familia dêsului. Uimită de lacrimile sërmanului musulman, cholera i promise că-i va implini cererea.

Trecut odată preste proba de foc, musulmanul s'a pus la vorbă cu tovarășul seu. Cam câți vei duce cu tine întrebă turcul? Două mii, nici mai mult, nici mai puțin. A șis și a dispărut.

Precând ajunse turcul în Smirna, cholera a fost secerat la victime. Trece preste o mie, trece preste două mii și cholera numai înceată. M'a înșelat — șise turcul, m'a înșelat cholera, și o voiu lua la socoteală numai să o întălnesc.

Nu preste mult o întălnesc pe stradă. Apoi bine, cholera, mi-ai promis că vei lua 2000 nici mai mult nici mai puțin. Până acuma au murit preste 5000 așa și-ai ținut cuvântul? Atâta dai tu pe omenie? Nu și-e rușine, ceș minți?

N'am mințit, replică cholera, eu am luat numai 2000, pentru ceilalți alt cineva are să respundă. Și cine — întrebă turcul nimit? Frica — respunse cholera, și dispără.

* (Bibliografie). „Scoala practică“ Magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară, de Vasile Petri, tomul III, Nr 3 pro Iunie, a apărut deja și conține: Adunarea generală a „Reuniunei Mariane“. — Adunarea generală a „Reuniunei învățătorilor români gr. cat. din giurul Gherlei“. — Înmulțirea cu numeri decimali (urmare). — Regulament pentru examenul de maturitate (baccalaureat). — Bibliografie. — Abanamentele, cu 3 fl. pe anul întreg, se fac la redacțiune în Năsăud (Naszod Transilvania). Esemplare complete se găsec nu numai din tomul III, ci puține din tomurile precedente. —

* (Bibliografie). „Gazeta Săteanului“ este numele unei publicațiuni ilustra'e, ce apare regulat în Rîmnicu-Sarat,

redactată de mai mulți oameni speciali, sub Direcțiunea D-lui C. C. Datculescu, agricultor.

Aceasta foae, a cunoșcințelor trebuincioase poporului, are de scop: instruirea, informarea și moralisarea poporului Român prin publicarea materiilor alese și variate.

Până acum au eșit deșce numere. Revista aceasta populară își are existența ei garantată Dl C. C. Datculescu, care au înființat anume o tipografie pentru foaia sa.

În raport cu calitatea hârtiei, tiparului, îngrijirei și varietăței materiilor și a gravurelor — lucrate la Paris — e cea mai eftenă gazetă din țeară.

Ea ese de 2 ori pe lună în broșuri de 2 coli Nr. 5, tipărită des. Costul abonamentului e numai de deșce lei pe an, ear pentru săteni cin'ci lei pe an.

Pe lângă acestea abonații au dreptul la mai multe premiuri

Tot-deo-dată fiind-că ținta ce urmăresce Dl Datculescu, e a se respândi revista sa cât de mult s'a instituit următoarele premii cari fac ca șiarul să nu coste nimic.

Or-ce persoană ce se abonează direct sau prin corespondență la Administrația foaei, are dreptul la unul din premiile următoare ce le vor priimi franco fără a trimite alt nimic de căst costul abonamentului, anume de 10 lei sau dacă e sătean 5 lei:

— Una sută cărți de vizită tipărite cu îngrijire pe carton Bristol frațusesec.

— „Volumul Tratatul de Horticultură“ „Frorile“ (peste 300 pagine și peste 100 gravuri).

— Un tablou phototipie a pictorului român Stefanescu.

— O fotografie — cabinet — a vre-unui sau vre-unei celebrități artistice sau politice, după alegerea noastră.

— O piesă teatrală originală, de D-na Maria Datculescu, care va eși de sub tipar luna viitoare.

Sau la premiile următoare care însă nu se dau gratis:

— Un plug de oțel și fier Horns y, complet și cu reserve, care costă peste 100 franci, numai cu 65 franci.

Persoanele ce ne vor face 65 abonamente (însă care nu dau dreptul la premiile gratuite) pot avea gratis acest escelent plug.

— Volumul D-lui Medic-veterinar D. Mincu, numai cu trei lei.

Toate aceste premii sunt valabile pentru abonamentele ce se vor face de la 20 Iunie până la 20 Iuliu.

Pe lângă aceste premiuri, or-ce abonat vechiu sau nou va priimi, din timp în timp gratis, mici broșuri trebuincioase, precum acea-ce o vor avea în curând coprinșd „nouă lege electorală“.

Întreprinderea de a da diare și pentru sătean merită toată recunosciița, și noi recomandăm „Gazeta Săteanului“ fie-cării român cărturariu.

(Mijloc de cură.) Tuturor căși sufer de epilepsie, convulsione șgărciuri) și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumea întregă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinice, așa dicitând minunatul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reavă. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor ața locuință linistită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, preșurile capitalei universale Paris sunt relativ foarte eține. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat al boalei. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai cedupă se vor vedea rezultatele curei.

Loterie.

Sâmbătă în 5 Iulie n. 1884.

Buda: 52 76 57 70 51

Nr. 128 pbt.

[755] 1—3.

CONCURS.

Prin decisul Venerabilului Consistoriu archidiecesan dto 14 Iunie a. c. Nr. 1022 scol. ridicândușe scoala poporală gr. or. română din Avrig la rangul de școală capitală prin aceasta se scrie concurs pentru întregirea următoarelor posturi la aceasta școală.

1. Un post de învățătoriu dirigințe cu salariu anual de 400 fl.
2. Trei posturi de învățători cu salariu de căte 300 fl. anuali.

Cererile concursuali instruite conform prescriptelor din vigoare în special cu atestatul de calificațiune pentru școale capitale, sunt a se asterne oficiului protopresbiteral al tractului Avrigului (posta Avrig (Felek) până la 20 Iuliu st. v. (1 August st. n.) urmând alegerea la 22 Iuliu.

În conșelegere cu comitetul parochial Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Avrigului.

Avrig, 21 Iunie 1884.

Vasiliu Maesim,
adm. prot.

Demn de atențiune!

EPILEPSIE

CONVULSIUNI (șgărciuri)

ȘI

BOLNAVI DE NERVI.

Află ajutoriu sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedă rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indiviși vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății științifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,

[646] 6. Place du Trône, Paris. 31

Hofner Adlerberger
Eigenbau.
Jos. Dietzl Budapest.

Cel mai corespundătoriu ecuivalent pentru Bordeaux fin.

Acest escelent și fără îndoială cel mai bun vin al Ungariei în ce privesce calitatea lui eminentă stă pre o treaptă cu vinul de Bordeaux, și de cătră capacitățile medicale este recomandat ca cel mai eficace pentru lipsa de sânge, debilitare și reconvalescență.

Original este: dacă atât eticheta cât și sigilul și gârlicieul sticlei este identic cu marca și firma de mai sus.

În calitate originală se află la dl G. W. Grohmann, în Sibiu, Emil Porr, la Steaua roșie în Brașov, Csiki Lukács, Konya Sándor, Puskás Bella, Hirschfeld Sándor, Gergely Ferencz și Novák Victor în Cluș, asemenea în cele mai multe orașe și locuri de cură în Transilvania.